

STOPP för fett i avloppsvattnet

**Riktlinjer för fettavskiljare och fettavfall
för dig som bedriver livsmedelsverksamhet
i Varbergs eller Falkenbergs kommun**

Var krävs fettavskiljare?

Verksamheter som riskerar att släppa ut större mängder fett i avloppet ska ha en fettavskiljare installerad. Vanligtvis ställs krav på fettavskiljare för lokaler där mat/livsmedel tillagas eller bereds. Exempel på sådana verksamheter är:

Bageri	Hamburgerbar	Restaurang
Café	Konditori	Rökeri
Catering	Livsmedelsbutik	Salladsbar
Charkuteri	Livsmedelsindustri	Slakteri
Friteringsanläggning	Mottagningskök	Storkök
Gatukök	Personalmatsal	

VIVAB kan kräva att andra verksamheter (än ovan nämnda) behöver fettavskiljare för att inte störa ledningsnätet eller reningsprocesserna.

Varför ska fettavskiljare installeras?

VIVAB tar hand om och renar avloppsvatten från bland annat hushåll och företag. Vårt ledningsnät är byggt för att ta emot spillvatten från hushåll. Därför kan fett från verksamheter orsaka problem i avloppsledningar och pumpstationer.

När avloppsvattnet kommer ut i ledningssystemet sjunker vattentemperaturen vilket leder till att fett stelnar i ledningarna och orsakar stopp. Stoppet kan leda till källaröversvämningar och utsläpp av orenat avloppsvatten till våra vattendrag. Ledningar skadas genom frätning då fett bryts ner. Dessutom kan hälsoskadliga och illaluktande gaser t.ex. svavelväte bildas. Fett kan även störa reningsprocessen i avloppsreningsverket och locka råttor till ledningsnätet.

Regler och krav

Om det saknas fettavskiljare i en verksamhet kan VIVAB ställa krav på fastighetsägaren att installera en inom en viss tid. VIVAB har ingen skyldighet att ta emot vatten som väsentligt skiljer sig från hushållspillvatten. Fett i större mängd får inte tillföras avloppet. Det är fastighetsägarens ansvar att se till att detta efterföljs.

Detta finns reglerat i *Allmänna bestämmelser för användandet av allmänna vatten- och avloppsanläggningar (ABVA)* och *Information om ABVA* som är tillgängliga hos VIVAB och på www.vivab.info. Även Boverkets byggregler beskriver att avskiljare bör finnas om avloppsvattnet kan innehålla mer än obetydliga mängder fett (*BFS 1998:38, BBR 7*). Fastighetsägaren svarar för de kostnader och eventuella skadestånd som kan uppstå till följd av att fastighetens utsläpp påverkat det allmänna VA-nätet enligt *Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster*.

Fett gör miljönytta

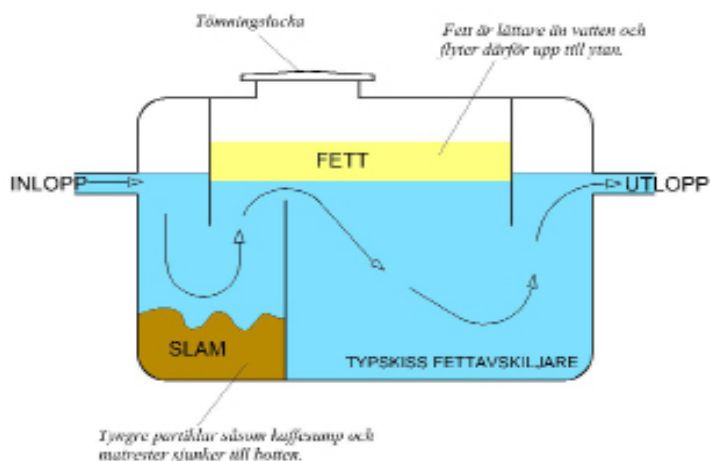

Fettet från fettavskiljaren körs efter tömning till biogasanläggningen i Gödastorp där det genomgår rötning. Den bildade biogasen renas och levereras sedan ut på gasnätet. **Biogas** är ett förnybart bränsle som ger mycket lägre utsläpp av koldioxid än fossila energikällor och miljön slipper även utsläpp av tungmetaller, svaveloxid, kväve, stoft och sot när bilen drivs med biogas. En biprodukt som uppstår vid röttningsprocessen är **biogödsel** som är mer miljösmart än konstgödsel. När uppsamlat fettavfall (använda matfetter och fritureoljor) återvinns blir det till en viktig **råvara** vid tillverkning av nya produkter inom kemteknisk industri. Ökad återvinning minskar behovet av jungfrulig råvara så som palmolja, vars framställning medför skövling av regnskogar.

Hur fungerar fettavskiljaren?

När vattnet rinner genom fettavskiljaren sjunker slam och tyngre partiklar till botten i det första facket medan fett flyter upp och lägger sig vid ytan i nästa fack och ett renat vatten kan sedan ledas vidare till avloppet. Regelbunden tömning och rengöring är nödvändig, annars fungerar inte fettavskiljaren med för stora fettutsläpp som följd.

Frityrolja eller annat fettavfall får inte hällas i avloppet som är anslutet till fettavskiljaren. Det ska i stället samlas upp i en behållare och återvinnas. Läs mer under *Fettavfall*.

Källa: UMEVA

Dimensionering och installation

En godkänd fettavskiljare ska vara utformad enligt standarden SS-EN 1825-1 som kan beställas på www.sis.se. För dimensionering används standarden SS-EN 1825-2 som vägledning. Kontakta en leverantör/VVS-konsult/rörinstallatör för att ta fram dimensioneringsunderlag för fettavskiljaren och för att välja rätt storlek, typ och lämplig placering.

Varje typ av fettavskiljare ska anmälas till VIVAB på blankett för VA-anmälan som finns på www.vivab.info. Blanketten kan även beställas av VIVAB:s Kundtjänst. Till blanketten ska beräkningsunderlag och ritningar bifogas. Före installation av markförlagd fettavskiljare krävs bygganmälan.

Placering

Fettavskiljare kan placeras på olika sätt. Vissa fettavskiljare kan grävas ner i marken, andra kan placeras ovan mark i anläggningen. Tänk på att installationen görs så det inte finns risk för kontaminering av livsmedelsanläggningen. Fettavskiljaren ska vara lättåtkomlig för tillsyn och tömning. Köksavlopp eller motsvarande (t. ex. vaskar, diskmaskiner och golvvbrunnar) ska anslutas till fettavskiljaren, men **inte** avlopp från toalett och hygienutrymmen.

Tömning

VIVAB sköter tömning av fettavskiljare i Varbergs och Falkenbergs kommuner via extern entreprenör. Däremot är det fastighetsägaren och verksamhetsutövaren som har ett gemensamt ansvar för att anläggningen fungerar tillfredsställande samt att tillsyn och underhåll genomförs. Standarden SS-EN 1825-2 ger vägledning om drift och underhåll av fettavskiljare.

Fettavskiljare ska tömmas och skötas så den fyller god funktion. Det innebär att den ska tömmas, rengöras och fyllas på med rent vatten **minst fyra gånger per år**. Verksamhetsutövaren ska kunna visa att egenkontroll följs genom att spara dokument från tömningar. Om det visar sig att den behöver tömmas oftare kan VIVAB kräva att så sker. Anser fastighetsägaren att fettavskiljaren inte behöver tömmas så ofta måste denne först ta kontakt med VIVAB. Om fett- eller slamskiktet blir för tjockt innan ordinarie tömning ska extra tömning beställas.

Det är till VIVAB du vänder dig för att teckna abonnemang för tömning, ändra tömningsschema eller beställa extra tömning. Kontakta VIVAB:s Kundtjänst på 0757-27 40 00.

Fettavfall

Fettavskiljaren är inte konstruerad för att ta emot större mängder fett. Fettavfall såsom använd frityrolja, stekfett eller annat fett får därför inte tömmas i avloppet utan ska samlas upp i separata behållare så att det kan återvinnas. Hämtning och hantering ska utföras av lämplig entreprenör.

Huvudman för den allmänna VA-anläggningen i Falkenbergs kommun är Falkenbergs Vatten och Renhållnings AB (FAVRAB) och i Varbergs kommun är det Varberg Vatten AB. I dessa frågor representeras bolagen av Vatten & Miljö i Väst AB (VIVAB).

Mer information om fettavskiljare, riktlinjer och blanketter hittar du på www.vivab.info.

Kontakt

Kundtjänst VIVAB

tel: 0757-27 40 00

e-post: vivab@vivab.info

Falkenbergs kommun

tel: 0346-88 60 00 (växel)

e-post: kommun@falkenberg.se

Varbergs kommun

tel: 0340-88 00 00 (växel)

e-post: ks@varberg.se

FALKENBERG
Hitta det här

**Varbergs
kommun**

